

Директору Департаменту
автомобільного транспорту
Міністерства інфраструктури України
Петухову Д.В.

Шановний Дмитре Вікторовичу!

На виконання рішення засідання Розширеної наради представників громадських, профспілкових організацій стосовно проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливості здійснення діяльності з перевезення пасажирів на таксі та автомобілями на замовлення у зв'язку з підготовкою та проведенням в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу» (Протокол засідання від 16.03.2012 р.), проаналізувавши наданий нам для ознайомлення проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливості здійснення діяльності з перевезення пасажирів на таксі та автомобілями на замовлення у зв'язку з підготовкою та проведенням в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу», надсилаємо Вам юридичний аналіз зазначеного законопроекту, здійснений представниками ВГО «Українська таксомоторна асоціація» та фахівцями юридичної фірми «Орлов, Михайленко та партнери», а також пропозиції до цього законопроекту від ВГО «УТМА».

Звертаємо Вашу увагу на основні недоліки проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливості здійснення діяльності з перевезення пасажирів на таксі та автомобілями на замовлення у зв'язку з підготовкою та проведенням в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу»:

1. Визначення термінології проекту Закону вступає в колізію із нормами діючого законодавства України.

Проект Закону присвячений регулюванню правовідносин пов'язаних з транспортними перевезеннями на таксі, проте у проекті Закону відсутнє визначення поняття «перевезення на таксі».

Також у проекті Закону ряд понять сформульовано неповністю, нечітко та всупереч діючому законодавству України, зокрема: «вартість перевезення на таксі», «диспетчер інформаційно-диспетчерської служби», «картка на надання послуг з перевезень пасажирів та/або їх багажу на таксі (картка таксі)», «орган, що здійснює видачу карток ІДС, карток таксі, карток автомобіля на замовлення», «сервісна книжка», «стоянка таксі», «таксі», «таксометр», «тариф таксі», «тарифна схема послуг таксі».

2. Проект Закону майже зовсім не приділяє уваги безпеці здійснення автомобільних перевезень на таксі та/або автомобілях на замовлення.

У Проекті Закону відсутні наступні суттєві положення, що регулюють безпеку дорожньо-транспортного руху та забезпечують безпеку здоров'я та життя учасників дорожньо-транспортного руху:

- Проект Закону не встановлює жодних вимог до водія таксі: вік, стаж роботи, стан здоров'я тощо.
- Також у проекті Закону не зазначається перелік документів, що повинен бути обов'язково наявний у водія: документ, що підтверджує освітній чи освітньо-кваліфікаційний рівень водія; документ, що підтверджує відповідність водія транспортного засобу вимогам, що встановлені до водія таксі та водія автомобіля на замовлення.

3. В проекті Закону не урегульований ряд суттєвих питань, що унеможливають належне надання транспортних послуг та захист прав споживачів. Зокрема:

- В проекті Закону чітко не визначені «ознаки таксі». Таким чином, незрозуміло, які ознаки повинен мати автомобіль, щоб бути віднесеним до таксі;
- Чітко не врегульовано порядок оформлення та видачі дозвільної документації, зокрема картки на здійснення діяльності інформаційно-диспетчерської служби (картка ІДС), картки на надання послуг з перевезень пасажирів та/або їх багажу на таксі (картка таксі), картки на надання послуг з

перевезень пасажирів та/або їх багажу автомобілем на замовлення (картка автомобіля на замовлення);

- Повністю відсутній порядок нагляду (контролю) за додержанням положень даного проекту Закону водіями транспортних засобів (таксі або автомобілями на замовлення) або "нелегальними" водіями транспортних засобів на вулиці;
- Не урегульовано порядок перевірки опломбування, калібровки, повірки таксометрів в таксі, тарифікації послуг таксі;
- В проекті Закону не зазначаються особи, на яких можуть накладатися адміністративно-господарські штрафи. Тому положення про відповідальність за порушення норм цього проекту Закону не можуть бути застосовані.

3. Проект Закону порушує принципи свободи договору та вільного волевиявлення осіб на укладення договору, встановлені Цивільним кодексом України та порушує засади підприємництва, встановлені Господарським кодексом України.

Проект Закону обмежує права автомобільних перевізників та автомобільних самозайнятих перевізників (надалі - перевізник) на укладення договору, оскільки для перевізника встановлена обов'язковість укладення договору з інформаційно-диспетчерською службою. Також проект Закону забороняє автомобільному перевізнику укласти більше ніж один договір на надання інформаційно-диспетчерських послуг на кожен окремий автомобіль більше ніж з однією інформаційно-диспетчерською службою. Це суперечить статтям 6, 626, 627 Цивільного Кодексу України та ст. 42 Господарського кодексу України.

Це підтверджує, що впорядкування та контроль ІДС не може бути ядром, ключовим елементом в законопроекті по впорядкуванню ринку таксомоторних перевезень.

Натомість, основним суб'єктом регулювання правовідносин, що складаються на ринку таксомоторних перевезень має бути таксомоторний перевізник. При цьому режим правового регулювання діяльності таксомоторного перевізника має бути структурованим таким чином, щоб адресувати окремі вимоги до самого перевізника, як господарюючого суб'єкта, автомобіля таксі та водія таксі.

Саме забезпечення належного контролю на вулично-шляховій мережі за фактичними надавачами послуг (легальними та нелегальними перевізниками) буде створювати ефективний механізм, що забезпечить дотримання правил, встановлених законопроектом.

4. Проект Закону не враховує діючу структуру, компетенцію, об'єм прав та обов'язків держаних органів України, що унеможливорює застосування та реалізацію положень проекту Закону.

Зокрема, проект Закону покладає більшість обов'язків по державному регулюванню та контролю за виконанням положень цього проекту на Державну інспекцію України з безпеки на наземному транспорті, що не відповідає об'єму її повноважень згідно Указу Президента №387/2011 від 6 квітня 2011 року "Про положення про Державну інспекцію України з безпеки на наземному транспорті" (надалі - Укртрансінспекція). Прийняття цього Указу Президентом було націлено передусім на надання Укртрансінспекції повноважень по нагляду над безпекою на автомобільному, міському електричному, залізничному транспорті, видачу відповідних ліцензій та контроль ліцензійних вимог. В проекті Закону передбачається надання Укртрансінспекції функцій, не пов'язаних з безпекою транспорту та дотриманням ліцензійних вимог.

Повноваження органів місцевого самоврядування згідно проекту Закону не відповідають Закону України «Про місцеве самоврядування». Проект Закону передбачає втручання та надмірний вплив профільних громадських організацій на діяльність органів місцевого самоврядування, що заборонено ст. 8 Закону України «Про об'єднання громадян».

5. Проект Закону не узгоджений та суперечить нормам чинного законодавства України.

Зокрема, проект Закону суперечить та неузгоджений з наступними нормативними актами України:

- Конституція України;
- Господарський Кодекс України;
- Цивільний Кодекс України;

- Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні»;
- Закон України «Про автомобільний транспорт»;
- Закон України «Про захист прав споживачів»;
- Закон України «Про місцеве самоврядування»;
- Закон України «Про об'єднання громадян»;
- Закон України «Про міліцію»;
- Закон України «Про дорожній рух»;
- Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарювання»;
- Указ Президента №387/2011 від 6 квітня 2011 року про Положення про Державну інспекцію України з безпеки на наземному транспорті;
- ДСТУ EN 50148-2001 «ТАКСОМЕТРИ ЕЛЕКТРОННІ».

Отже, при підготовці проекту закону не дотримані правила нормотворчої техніки щодо структури нормативного акту, визначення основних термінів, встановлення засад і правових механізмів, що мають суттєве значення і мають бути базою регулювання ринку таксомоторних перевезень, а також дієвих механізмів контролю за дотриманням законодавчих вимог, як в частині припинення нелегальних перевезень, так і в частині нагляду за дотриманням правил надання послуг легальним таксомоторним перевізником, що унеможлиблює прийняття його за основу для подальшого доопрацювання.

Підсумовуючи вищенаведене, можна зробити висновок що, на жаль, запропонований законопроект не вирішує завдань, поставлених Міністром інфраструктури України Борисом Колесніковим щодо відновлення таксомоторних ринків європейського зразка в нашій державі, не створює механізмів цінової стандартизації таксі та регулювання кількості таксомоторів на міських таксомоторних ринках, не передбачає ефективного державного нагляду, що унеможлиблює ефективний захист інтересів споживача, держави та бізнесу.

Просимо Вас врахувати концептуальні пропозиції ВГО «Українська таксомоторна асоціація» до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливості здійснення діяльності з перевезення пасажирів на таксі та автомобілями на замовлення у зв'язку з підготовкою та проведенням в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу» та розглянути можливість розробки окремого законопроекту «Про таксомоторні та інші легкові автомобільні перевезення», який дозволить відновити цивілізовані таксомоторні ринки в Україні на принципах паритетності інтересів споживача, держави та легального надавача послуг таксі.

З повагою,

Голова Правління
ВГО «УТМА»

Галазюк А.В.

Додаток:

Порівняльний аналіз чинного Закону України «Про автомобільний транспорт», проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо особливості здійснення діяльності з перевезення пасажирів на таксі та автомобілями на замовлення у зв'язку з підготовкою та проведенням в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу», юридичний аналіз зазначеного законопроекту, здійснений представниками ВГО «Українська таксомоторна асоціація» та фахівцями юридичної фірми «Орлов, Михайленко та партнери», а також пропозиції до цього законопроекту від ВГО «УТМА» у формі порівняльної таблиці.